

ANADOLU
Eğitim Kültür ve Bilim
VAKFI

TÜRKİYE'DE MİLLİ BİRLİK VE
KARDEŞLİK SÜRECİ
RAPORU

ANADOLU
Eğitim Kültür ve Bilim
VAKFI

TÜRKİYE'DE MİLLİ BİRLİK VE KARDEŞLİK SÜRECİ RAPORU

Ay Yayınları, Anadolu Çınar Bilim, Eğitim,
Danışmanlık Hizmetleri Basın-Yayın Ltd. Şti.

Hazırlayanlar:

Prof. Dr. Talip ÖZDEŞ (Komisyon Başkanı)

Yrd. Doç. Dr. Ahmet AKBABA

Yrd. Doç. Dr. Tahir YAŞAR

Kerem ALTUN (Orta Öğretim Eski Genel Müdürü)

ISBN: 978-605-82236-5-3

Tasarım-Baskı

SFN Televizyon Tanıtım Tasarım

Yayıncılık Ltd. Şti.

Tel: 0312 472 37 73-74

www.sfn.com.tr

Baskı Tarihi

Ekim-2017 Ankara

AYYAYINCILIK

Anadolu Eğitim Kültür ve Bilim Vakfı

Strazburg Caddesi No: 44/10 Sıhhiye - Ankara

Tel: 0312 230 56 17 • Faks: 0312 230 56 18 • Gsm: 0533 762 29 52

www.anadoluvakfi.org • anadolu@anadoluvakfi.org

Para ile satılmaz.

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	4
I. BÖLÜM:	
SÜRECE KONU OLAN PROBLEMİN KAYNAĞI VE GELİNER NOKTA.....	7
II. BÖLÜM:	
PROBLEME YAKLAŞIMDA SERGİLENER TUTUMLAR VE YANLIŞLIKLAR	15
1- Devletin ve Hükümet Politikalarının Yanlışıkları	16
2- Aydınların, Üniversitelerin ve Medyanın Yanlışıkları	18
3- Halkın Problem Karşısındaki Tutumu.....	19
III. BÖLÜM:	
SÜRECİN ÖNERİ.....	21
IV. BÖLÜM:	
ÇÖZÜM SÜRECİNİN SABOTE EDİLMESİ İLE NEYİN HEDEFLENDİĞİ	23
V. BÖLÜM:	
ÖNERİLER.....	27

TAKDİM

Anadolu Eğitim Kültür ve Bilim Vakfı, 25 yılı aşan geçmişi ile ülkemizin eğitim ve kültür hayatına önemli katkılar sunma gayretinde olan bir kurumdur.

Özellikle gençlerimizin milli, manevi ve kültürel değerler çerçevesinde; kariyer kimlik, kişilik ve şahsiyet kazanmalarına fırsat ve imkânlar sunarak destek olmak vakfımızın en önemli hedefleri arasındadır.

Çağımızda bilim ve teknolojinin baş döndürücü bir hızla gelişmesi ve yaygın medya - iletişim ağının küresel etkisiyle toplumumuz; bilgi kirliliği ve yabancı kültürel kuşatma altında modernleşme, değişim ve seküler hayatın getirdiği değerler erozyonuyla birlikte sorunlar yaşamaktadır.

Bu sorunlar karşısında millet varlığımızın devamı; milli kimliğimizin korunması, yaşatılması, milli, manevi, dini, sosyal, tarihi ve kültürel değerlerimizin gelecek nesillere aktarılması ve medeniyetimizin yeniden inşası görev ve sorumluluklarımızı yerine getirmemize bağlıdır.

Medeniyetimizin yeniden inşası; kendisine güvenen, sorunları ile yüzleşen, ülkesi için çözüm ve katma değer üreten, bilimin rehberliğinde bilimsel düşünceye sahip vatansever, idealist bir nesil ile mümkündür.

İşte bu amaçla vakıf olarak eğitim ve kültür ağırlıklı çalışmalarla birlikte “**Türkiye’nin Temel Meseleleri ve bunlarla ilgili çözüm önerileri**” üzerine bilimsel çalışmalar yapmak üzere Ağustos 2014 tarihinde Ankara’da 80 civarında değerli bilim adamının katıldığı bir çalıştay düzenledik.

Bu çalıştayda **Türkiye’nin Temel sorunlarından:**

“**Türkiye’de Dini hayat**”,

“**Eğitim ve kültür Politikaları**”,

“**Yüksek Öğretim ve Bilgi Üretimi**”,

“**Sağlık ve Sosyal Politikalar**”,

“**Tarım Çevre ve Su politikamız**”,

“Hukuk ve Yargı Sistemi”,

“Ekonomi”,

“Milli Birlik, Kardeşlik ve Barış”,

“İslâm Coğrafyasının Jeopolitiği”

“İletişim ve Medya”

Konu başlıkları çalışma alanı olarak seçilerek, bu alanlardaki sorunların ve çözüm önerilerinin ortaya konulduğu raporları hazırlamak üzere akademisyen, uzman ve araştırmacılar tarafından oluşan çalışma grupları komisyonlar oluşturulmuştur. Geçen bu süre içerisinde komisyon üyelerinin görüş ve önerileri birleştirilerek elinizdeki bu rapor metin ortaya çıkmıştır.

Ülkemizin en temel sorunlarından olan Milli Birlik, Kardeşlik ve Barış sorunu üzerine çözüm içeren bu rapora emeklerini esirgemeyen büyük bir özveri ile söz konusu raporu hazırlayan: Prof. Dr. Talip ÖZDEŞ, Yrd. Doç. Dr. Ahmet AKBABA, Yrd. Doç. Dr. Tahir YAŞAR’A ayrıca raporların hazırlanmasında koordinasyonu sağlayan Prof. Dr. Halis ÖLMEZ’E ve emekli Orta Öğretim Genel Müdürü; Kerem ALTUN’a teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Gerçek bir fikir, düşünce ve emek mahsulü olan bu raporun gerek kamuoyu, gerekse ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında uygulayıcılar tarafından dikkatle değerlendirileceğine inanıyor, Ülkemiz için hayırlı olmasını diliyoruz.

Hayrullah BAŞER

Anadolu Eğitim Kültür ve Bilim Vakfı
Yönetim Kurulu Başkanı

Sürece Konu Olan
Problemin Kaynağı ve
Gelinen Nokta

I
BÖLÜM

SÜRECE KONU OLAN PROBLEMİN KAYNAĞI VE GELİNER NOKTA

Buldukları yerde güçlü ve müreffeh bir ülke olarak yaşamak isteyen ve aynı zamanda büyük hedefler peşinde koşan ülkelerin-devletlerin kendi iç problemlerini olabildiğince halletmiş, siyasal istikrarını sağlamış, ekonomik, kültürel, askeri ve siyasi alanlarda güçlü konuma gelmiş ülke-millet-devlet konumunda olmaları şarttır. Hele Türkiye gibi dünyanın en netameli coğrafyasında bulunan, açıkça bütün küresel ve bölgesel aktörlerin gözünün olduğu bir coğrafyada yaşıyorsanız bu zaruret mutlaklıdır. Yani bu coğrafya zayıfların ve iç istikrarsızlık içinde debelenen ülke-millet-devletlerin yaşayabileceği bir coğrafya değildir. Bu coğrafyada varlık sürdürmenin ve geleceğe dönük hesaplar yapmanın olmazsa olmazı güçlü olmaktır. Güçlü olmanın yolu, diğer birtakım faktörlerle beraber birlik olmaktan geçmektedir. Bu birliktelik ülke içerisinde milleti meydana getiren toplum kesimlerinin ortak değerler, tarih ve kültür etrafındaki birlikteliğinde tezahür ettiği kadar, yöneten ve yönetilen, devlet ve millet, iktidar ve muhalefet arasındaki ilişki ve dengede de tezahür etmek durumundadır. Bu noktada milletin iradesine saygı gösterilmesi, emanetlerin ehil olanlara verilmesi, yapılan işlerde toplumun rızasının alınması, doğruluk ve dürüstlük üzerine hareket edilmesi, adaletin tesisi, milletin oluşumunda çimento anlayışla görev yapan değerlerin canlandırılmasıyla her türlü ayrımcılık ve istismar zihniyetinin elimine edilmesi, çoğulcu bir kavrayışla farklı olanları ötekileştirmeme son derece önemlidir. Eğer güçlü olunmak isteniyorsa, anarşi ve terörün üstesinden gelmek isteniyorsa, yönetim stratejileri ve politikaları bu esaslar üzerinden ikame edilmek durumundadır.

Türkiye'nin uzun yıllardan beri Kürt konusu ile ilgili milli birlik ve kardeşliğin tesisine büyük zararlar veren etnik temelli bir problemi yaşamakta olduğu herkesin malumudur. Gittikçe kangrenleşerek günümüze kadar gelen Söz konusu problemin şiddeti ve terörü yöntem edinen belirli bir grubun elinde etnik temelli bir milliyetçilik üzerinden yürütülen ayrılıkçı siyasete ve teröre malzeme edilmeye çalışılması, bu faaliyetlerin Türkiye'yi kuşatmak isteyen dış mihraklarca bir şekilde maniple edilmesi problemin ciddiyetini artırmaktadır.

TÜRKLERLE KÜRTLERİN BİRLİKTELİĞİ BİN YILDAN DAHA ÖTELERE UZANMAKTADIR.

Türklerle Kürtlerin birlikteliği bin yıldan daha ötelere uzanmaktadır. Hz. Peygamber'in vefatından 7 yıl sonra 639 yılında Diyarbakır dâhil Güneydoğuda birçok yer Müslümanlar tarafından fethedilmiştir. Aslında Türklerin Müslüman olmaları da İslam'ın ilk dönemlerinden itibaren başlamıştır. Büyük kitleler halinde Müslümanlaşmalarının tarihi bin veya bin yüz yıla kadar uzanır. Yani Türklerle Kürtler arasında bin yılı aşkın bir beraberlik olmuş, bu beraberlik hep ittifaklarla devam etmiştir. 1040 yılında Dandanakan Savaşı'nda Selçukluların Gazneliler' e karşı büyük bir zaferi kazanmalarının ardından İran'ın bütün kapıları Selçuklulara açılmıştır. Büyük Oğuz dalgaları İran'ın içine ve Bizans hudutlarına doğru yayılırken Güneydoğu Anadolu'ya geldiklerinde, burada Mervaniler devletinin tebaası olan, çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu yerli halkla kaynaşmışlardır. Bu gelişmeler Türklerle Kürtler arasında siyasi ilişki ve ittifakların kurulmasına zemin hazırlamıştır.

Oğuz dalgalarının Bizans'a ilerleyişini durdurmak için Bizans imparatoru Romen Diyojen doğu hareketini başlatıp Doğu Anadolu'ya sefer başlattığında, Alparslan ordusunu toplayarak Erciş'e gelmiş, daha sonra Ahlât'a ve Malazgirt'e giderek bütün bu coğrafyada yaşamakta olan Kürtlerle ve diğer yerli halkla görüşüp istişareler yapmış, Bizans ordusuna karşı onların desteğini almıştır. Yapılan bu ittifak, 1071 Malazgirt savaşında Bizans ordusunun Alparslan karşısında ağır bir mağlubiyete uğramasıyla sonuçlanmış, böylece Doğu Anadolu'nun kapısı Türklere açılmıştır. Yine

benzer şekilde 1514 Çaldıran zaferi de Kürtlerle Türkler arasında yapılan ittifakın sonucunda gerçekleşmiştir. 1501’ de tahtı ele geçirdikten sonra Şii politikası güderek 1514 yılına kadar Erzincan ve Sivas’tan Ceyhun nehrine kadar büyük bir bölgeyi hakimiyeti altına alan Şah İsmail karşısında, baskı altında kalan bölgedeki Kürtlerin, İdris-i Bitlisi ve yanında bulunan Kürtlerle Sultan Selim’e mektup göndermeleri, Yavuz Sultan Selim’in Macaristan seferinden vaz geçerek Şah İsmail üzerine yürümesine neden olmuştur. Bölgede yaşayan Kürt toplumu Osmanlı’ya destek sözü verip bağlılıklarını bildirmişlerdir. İşte bu ittifak Çaldıran savaşında Osmanlı’nın galibiyetine yol açmıştır. Osmanlı’nın doğuya açılması bu gönüllü ittifaktan sonra gerçekleşmiştir.

Kürtlerle Türkler arasında ortak bir tarih, kültür, coğrafya ve kardeşlik hukuku olmuştur. Bu gerçek, bizleri bu coğrafyada güçlü kılan, birlikteliği devam ettiren en önemli faktörlerden biri olmuştur. Birçok meydan okumalara maruz kalan coğrafyamızda Kürtler ve Türkler arasındaki birliktelik devam ettirilemediği takdirde ne Türkler ne de Kürtler için bir geleceğin inşa edilmesi mümkün olabilir.

Problemin zaman içinde teşekkülü ve ortaya çıkışı, Osmanlı’nın son döneminden itibaren İslam dünyasını etkisi altına alan Batılılaşma, sekülerleşme ve modernleşme süreçleriyle yakından ilgilidir. İnsanın kutsalla olan bağının koparılması, dinin zayıflatılması ve dünyevileşme politikaları, gerek Batıda gerek Doğu’da etnik temelli ulus milliyetçiliğinin oluşumunda etkin faktör olmuştur. Osmanlı’da Jön Türkler ve İttihat Terakki kadrolarının öncülüğünde yürütülen batılılaşma ve modernleşme politikaları, farklı etnik yapıların, mezheplerin, farklı din ve kültürlerin bir arada yaşadığı zeminin çözülmesini beraberinde getirmiştir. Osmanlı’dan cumhuriyete intikal edildiğinde yeni kurulan devlette yönetime hâkim İttihat Terakki (CHP) kadrolarının eliyle yürütülen katı laiklik politikaları, dindar kesimlerin yönetimden uzaklaştırılarak bastırılması, Türk kimliği ve dili üzerinden homojen bir ulus yaratma projeleri ve bunun oluşturduğu etnik milliyetçilik algısı, farklı etnik yapı-

ların tanınmamasını, bir şekilde asimilasyona tabi tutulmasını teşvik etmiştir. Osmanlı döneminde kültürel vurgusuyla öne çıkan "Türklük" kavramı, cumhuriyet döneminde anlam buharlaşmasına maruz kalmış, aynı inanç, kültür ve medeniyet dünyasına mensup bütün bir toplumu kucaklayan üst bir kavram olmaktan uzaklaşarak belirli bir alt kimliğe/etnik kimliğe indirgenmiş, böylece söz konusu kavramla ilgili zihinlerde bir algı değişikliği meydana gelmiştir.

Osmanlı'nın yenilgisiyle sonuçlanan Birinci Dünya Harbinin akabinde, savaşın galipleri eliyle Kürtleri de Osmanlı'dan ayırtırmaya, onlara etnik temelli bir devlet kurdukmaya yönelik teşebbüsler sonuç vermemiştir. Osmanlı devletinin tebaası durumunda bulunan Kürtlerin o dönemdeki dini/İslami duyarlılığı, bu hain planın başarılı olmasına imkan vermemiştir. Şüphesiz İslami değerler ve bu değerler üzerine kurulan hukuk, tarihte Kürtlerle Türkler arasında yapılan ittifakların mihverini oluşturmuştur. Hak hukuk talepleri İslam hukuku üzerine inşa edilmiştir. Son 40 yıllık süreye damgasını vuran sol eğilimli seküler Kürt hareketlerin çabaları istisna edilirse, Kürtlerin İslamiyet'i kabulünden sonra bütün hak talepleri şeriat üzerinden olmuştur. Osmanlı'nın son dönemlerinden itibaren başlayarak Cumhuriyet döneminde ivme kazanan katı laiklik ve etnik temelli Türk milliyetçiliği/ulusçuluğu politikaları karşısında ortaya çıkan Kürt ayaklanmalarının başındaki kimselerin birer Kürt âlimi olmaları tesadüfi değildir. içinde bulunduğumuz dönemde buna istisna teşkil eden şey, etnik milliyetçilik, Marksizm, Stalinizm üzerinden hareket yürüten, şiddet ve terörü yöntem edinen örgütlerdir. Söz konusu bu örgütler, ne yazık ki Batı vesayeti altına girmenin, insanı Allah'ta koparan, ahreti unutturup dünyevileştiren modernitenin ve emperyalist politikaların bize hediyesidir(!) Kürt halkı, iradesi üzerinde ipotek olmadığında, silahların vesayeti olmaması durumunda, Batı emperyalizmi adına vekâlet siyaseti yapanların bulunmaması durumunda, tercihini hep İslam'dan ve ittifaktan yana koymuştur. Ancak, artık Çaldıran savaşının yapıldığı dönemde günümüzün şartlarının tamamen aynı olmadığına da bilincinde olmak gerekmektedir.

Şüphesiz Osmanlı'dan günümüze çok şeyler değişmiştir. Nüfus olarak ikinci kalabalık grubu oluşturan Kürtler, Cumhuriyetin başlangıç dönemlerinde kendileri ile ilgili birtakım olumsuz durumlar yaşanmış olmasına rağmen, uzun yıllar etnik taleplerini öne çıkarmamışlardır. Ne var ki, tek parti yönetimi ve askeri darbelerin damgasını vurduğu dönemler boyunca ülkemizin Güneydoğu bölgesinde nüfusun çoğunluğunu oluşturan Kürt vatandaşların etnik kimliğini ve dilini yok saymaya veya inkâra yönelik dışlayıcı politika ve uygulamalar öne çıkmıştır. Bir arada yaşamının temel paydalarını oluşturan kardeşlik, adalet ve eşitlik ilkeleri, ulusalcılık üzerine kurulu yönetim zihniyeti ve politikalarında yeterince karşılık bulamamıştır. İnkâr ve asimilasyon politikaları, sonuçta bir yaraya dönüşmüştür. Toplumun, hangi etnik ve ırki yapıdan gelirse gelsin Müslümanların kardeşliğini, birbirini sevip saymalarını imanın parçası haline getiren islami dünya görüşünden ve manevi değerlerden koparılmasını hedefleyen laikçi eğitim programları ne yazık ki beklenen sonuçları vermiştir. Söz konusu eğitimin tezgâhından geçmiş, özgün medeniyet tasavvurunu ve tarih bilincini kaybetmiş, kimlik bunalımı yaşayan, kurtuluşu İslam dışı ideolojilerde arayan Kürt asıllı gençler arasında Türkcülüğün alternatifi olarak Kürtçülük akımının ortaya çıkması bir tesadüf değildir. Kürt meselesi ile ilgili talepler üzerinden etnik milliyetçiliğin kışkırtılması ve silahlı eyleme dönüşmesi, yabancı mihrakların da devreye girmesiyle laikçi ve materyalist eğitimin tezgâhından geçmiş Marksist Leninist veya Maoist ideolojiye bağlı Kürt gençlerin eliyle olmuştur.

Yukarıda anlatılan nedenlerin yanında, feodal düzen, ihmaller ve yanlış politikalar sonucunda ortaya çıkan ekonomik ve sosyal yönden geri kalmışlık, güvenlik politikalarındaki yanlışlıklar, problemin kronik hale gelmesine neden olmuştur. Farklılıklar üzerinden yürütülen kutuplaştırma, ötekileştirme ve çatıştırmaya politikaları, demokrasiye yapılan müdahaleler, ucuz siyasetler ve kısır döngüler dış güçlerin ülkenin yumuşak karnı olarak gördüğü bu sorunu sürekli kaşınmasına imkan tanımıştır. Özellikle 1970'li yıllarda hız kazanan etnik ve mezhepçi ayrışmayı tetikleyici olayların arkasında çoğunlukla birden çok yabancı istihbarat servislerinin bulunması, aynı şekilde Türki-

ye'nin AB ile ilişkileri bağlamında sürekli olarak etnik, mezhebi ve kültürel ayrıştırmayı hedefleyen projelerin Türkiye'ye telkini anlamsız değildir. Ancak içeride, iktidar ve menfaat hırsıyla, gaflet veya dalaletle global aktörlerin ekmeğine yağ çalanların olduğu da bir vakiadır.

11 Eylül hadisesiyle ABD ve müttefikleri tarafından İslam dünyasının hedef tahtasına oturtulmasıyla beraber nüfusunun çoğunluğunu Müslümanların oluşturduğu ülkelere doğrudan yapılan saldırı ve işgallerin yanında, bu ülkelerin etnik ve mezhebi ayrılıklar üzerinden çatışmalara sürüklenmesi istenmiş, stratejik planlar buna göre yapılmıştır. İster İsrail'in güvenliğini garanti altına alma adına, ister İsa'nın veya Mesih'in gelişine dünyayı hazırlama, isterse petrole ve enerji kaynaklarına hâkim olma veya Şark Meselesini sonuçlandırma adına olsun, başta ABD olmak üzere, Almanya, İngiltere, İsrail ve onların dümen suyunda hareket eden ülkelerin, yine tabii ki küresel çıkar hesabı peşinde koşan şirketlerin bölgede etnik yapı, din ve mezhep eksenli, olabildiğince parçalanmış bir yapı arzuladıkları herkesin malumudur.

Ortadoğu ve İslam coğrafyasını etkisizleştirmek isteyenlerin söz konusu coğrafyayı ve özelliklerini çok iyi okudukları anlaşılıyor. Gelinen noktada etnik, mezhebi ve ideolojik farklılıklar derinleştirilerek karşıt kutuplar oluşturuluyor, sonra da onlar üzerinden çatışmalar teşvik edilerek bölge anarşi, terör ve istikrarsızlığa teslim edilip dış müdahalelere açık hale getiriliyor. Bölgeye müdahale için taşeron örgütlerin kullanıldığı bu stratejide taraf alımlar, taraflara silah ve lojistik destek sağlanması hep bu amaca hizmet ediyor. ROBIN WRIGHT tarafından 2013 yılında "Imagining a Remapped Middle East" başlığı ile New York Times'ın internet sitesinde yayınlanan bir makalede "Ortadoğu ve Suriye dizayn edilip yeni haritalar çizilmeye çalışılırken, coğrafyanın birbiri ile rekabet eden ideolojiler, mezhepler, kabileler ve farklı etnik yapılar aracılığı ile parçalanmakla karşı karşıya olduğu açıkça ifade edilmektedir. Makalede yer alan haritada, yeni ittifaklar, güvenlik, meydan okumaları, ticaret ve enerji akımları üzerinden Arap Yarımada'sı ve Suriye'de müstakil sınırlarla birbirinden ayrılmış yeni bölgelerin (devletçiklerin) oluşturulacağına, 5 ülkenin 14 parçaya ayrılacağına, sınırların da buna göre yeniden çizileceğine işaret edilmektedir. Makaleye göre Suriye'nin Kürt, Alevi ve Sünni yapılar üzerinden üç parçaya ayrılacağı tahmin edilmektedir. Osmanlı Devleti egemenliği altındaki coğrafyanın Balkan Harbi ve Birinci Dünya Savaşı sonrası Kolonyalist Batılı devletler tarafından parçalanmasından sonra, Türkiye'nin de birlik ve bütünlüğü için son derece ciddi tehditler oluşturacak şekilde yeniden daha küçük parçalara, mikro yönetimlere ayrılarak iyice zayıflatılması söz konusudur.

Probleme Yaklaşımında Sergilenen Tutumlar ve Yanlışlıklar

II. BÖLÜM

- 1- Devletin ve Hükümet Politikalarının Yanlışlıkları
- 2- Aydınların, üniversitelerin ve Medyanın yanlışlıkları
- 3- Halkın Problem Karşısındaki Tutumu

PROBLEME YAKLAŞIMDA SERGİLENEN TUTUMLAR VE YANLIŞLIKLAR

1- Devletin ve Hükümet Politikalarının Yanlışlıkları

Belirli bir etnik yapıyı esas alan ulusalcılık ideolojisi üzerine kurulan yapı Türkiye için biçilmiş dar bir gömlek olmuştur. Askeri darbelerin de kökleştirmeye çalıştığı laikliğe dayalı Kemalizm, birleştirme yerine ayrılığı ve ırkçılığı körüklerken, toplumun temel harcı olan İslam inancı zayıflatılmış, kutuplaştırma ve gerilimlere yol açılmıştır. Ulusalcılığın esas alındığı seküler milliyetçilik, beraberinde asimilasyonu, inkârcılığı ve tek düze bir toplum oluşturmayı getirmiş, sonuçta projenin Kürt ayağı başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Kürt kimliğini, kültürünü ve dilini inkâra yönelik politikalar, milletin ortak değerler etrafındaki birlik ve beraberlik şuuruna ciddi zararlar vermiştir. Zaman içinde ortaya çıkarak gelişen çok boyutlu problemin kaynağının ve çözüm yollarının doğru şekilde tespit edilememiş olmasının yanında, problemin sadece askeri ve polisiye tedbirlerle çözülmek istenmesi ülkeye zaman kaybettirmiş, can ve mal kayıplarının artmasına neden olmuştur. Türkiye'yi vesayetleri altında darbelerle yönetmek isteyen global aktörler, içerideki destekçileri işbirliği içerisinde özellikle Kürtçülüğü teşvik etmiş, militarize ederek teröre destek vermiş, terör üzerinden politikalar yürüterek darbelere zemin hazırlamış, onu kendi hedefleri doğrultusunda

kullanmışlardır. Irak'ta Çekiç Güç'ün kontrolü altında bulunan bölgelerde etnik milliyetçiliğin nasıl kışkırtıldığı, örgütlerin silahlandırılıp mobilize edildiği herkesin malumudur.

Askeri ve polisiye tedbirlerin yeterli olmaması karşısında problemin demokrasinin geliştirilmesiyle, ekonomik tedbirlerle, Güneydoğu'ya yapılacak yatırımlarla çözülebileceği şeklindeki kanaatler yaygınlaşmış, ancak bu doğrultuda politikalar izlenirken bu kez güvenlik zaafa uğratılmıştır. "Çözüm Süreci" olarak isimlendirilerek devreye sokulan açılım politikaları, hukuki reformlar ve rehabilitasyon projeleri, terör örgütleri üzerinde etkin olan global aktörlerin yönlendirmesiyle istismar edilip sabote edilmiş, böylece süreç başarısızlığa uğratılmıştır. Ülkenin bazı yerlerinde ve Güneydoğuda örgütler tarafından sergilenen bombalamalar, intihar eylemleri, hendek ve çukurların kazılması söz konusu aktörler tarafından süreci bitirmeye yönelik politika ve stratejilerin devreye sokulmasının bir sonucu olarak gerçekleştirilmiştir. Şüphesiz problemin çözümünde demokratikleşme, özgürlüklerin geliştirilmesi, ekonomik yatırımlar büyük önem arz etmektedir.

Ancak bütün bu işlerin güvenliği zaafa uğratmadan yapılması gerekirdi. Problemin çözümü noktasında planlar yapıp hedefler belirlenirken, problemin ideolojik altyapısı, sosyolojik ve kültürel zemini, uluslar arası güçlerle ve küresel aktörlerle olan ilişkileri bir bütün olarak ele alınmak, ciddiyetle takip edilip doğru tespitler üzerinden değerlendirilmek durumundadır. Konuya parçacı yaklaşılmaması, kısa vadeli politik çıkarlar üzerinden yapılan kısır değerlendirmeler, tavizci ve teslimiyetçi tutumlar, teşkilat menfaatlerinin ülke menfaatlerinin önüne çıkarılması problemin kökleşmesine zemin hazırlamaktadır. İktidar ve muhalefet partilerinin, siyasette, bürokraside, yargıda ve devletin diğer kurumlarında görev yapan kadroların bu tip zaafardan uzak olmaları gerekmektedir.

2- Aydınların, Üniversitelerin ve Medyanın Yanlışlıkları

Toplumun tüm kesimlerinin, özellikle aydınların ve üniversitelerin probleme ilgisiz kalması veya sürece yeterince dâhil edilmemesi, toplumsal desteğin sınırlı olmasına neden olabileceği gibi, sürecin olumlu sonuçlar sağlayabilmesine de engel olabilecek riskler taşımaktadır. Ülke ve millet olarak karşı karşıya bulunduğumuz bu ciddi sorunla ilgili üniversitelerden, aydınlardan ve medyadan beklenen şey, sorumluluk duygusu içinde ortaya çözüme yönelik fikir koymaları, doğruları sahiplenmeleri, yanlışlara karşı tepki göstermeleridir. Ne yazık ki ülkemizde sivil toplum geleneği yeterince gelişmemiş olup uzun yıllar boyunca özgür fikirlerin tartışıldığı demokratik ortamlar yeterince oluşturulamamıştır. Toplumda her şeyi devletten beklemeye yönelik yaygın bir anlayışın varlığı söz konusudur. Bu sebeple ne üniversiteler ne de diğer sivil toplum kuruluşları ve aydın çevreler, bugün için Türkiye'nin en önemli meselesiyle ilgili ciddi bir sorumluluk alma, fikir ortaya koyma ve çözüm için çabalama konularında yeterli olamamışlardır. Üniversiteler olayı bilimsel olarak ele alıp inceleme, uygun çözümler üretme konusunda hantal kalmışlardır.

Aydınların ve bilim insanlarının Cumhuriyet dönemine damgasını vuran laikçi ve etnik temelli milliyetçilik-ulusalcılık politikalarının, Soğuk Savaş'ın ortaya çıkardığı ideolojik yönelim ve zihniyetin önemli derecede etkisi altında kaldıkları bir vakıdır. Buna ilaveten, beyninden ve midesinden birtakım karanlık odaklara bağlanan bazı medya organları ve sözde aydınlar, Kürt kimliğine yönelik inkârcı ve ötekileştirici politikalar karşısında sorumluluklarını yerine getirmek şöyle dursun, yanlışlıkları teşvik edip onaylayan bir durum sergilemişlerdir. Yine özellikle sol kesime mensup olduğu anlaşılan bir kısım akademisyenlerin de ideolojik saiklerle demokrasi, çoğulculuk, hukukun üstünlüğü ve özgürlük söylemlerinin arkasına saklanarak, Kürt milliyetçiliği üzerinden bu kavramları istismar eden, emperyalizmin hizmetine ve paralı askerliğine soyunan şiddet ve terör yanlısı örgütlerden ve onların siyasi temsilcilerinden yana taraf olmaları hiç doğru olmamıştır.

3- Halkın Problem Karşısındaki Tutumu

Halkın büyük çoğunluğu din olarak İslam'a mensup olsa bile, uzun yıllar boyunca ulusçuluk esası üzerine yürütülen politikaların muhatabı olmuştur. Söz konusu politikaların çizdiği eğitim sisteminin çarklarından geçen nesillerin milliyetçilik söylem ve ideolojisinin etkisi altında şekillenmiş olması, İslam kardeşliğinin tek taraflı olarak yorumlanmasına, etnik farklılıkları kardeşlik hukuku içerisinde asırlarca bir arada yaşatan Osmanlı ruhunun zayıflatılmasına yol açmıştır. Buna rağmen bölge halkı; Kürtler, Türkler, Araplar, Zazalar, Çerkezler kendi aralarında kardeşlik hukukuna uygun bir davranış sergilemişler, herhangi bir şekilde düşmanlığa fırsat vermeden sosyal ilişkilerini sürdürmüşlerdir. Marjinal olaylar ve özellikle de çocuk ve gençlerin sokağa sürülmesiyle ayrılıkçı siyasete ve teröre destekçi olmaya yönelik bazı durumlar istisna edilirse, İslam dininin inşa ettiği ortak değerler paydası, halka kurulan tuzakları büyük ölçüde elimine ederek provokasyonları başarısız kılmıştır. Yani halk, onca provokasyona rağmen, problem karşısında büyük oranda sorumlu, sağduyulu, sabırlı ve bilinçli hareket etmiştir. Halkın nerede ise tamamı, bu sorunun çözümünden, dış mihrakların da desteği ile devam ettirilen etnik milliyetçi terörün bitirilmesinden yanadır. Güneydoğu bölgesinin problemleriyle etnik terörün aynı teraziye konulmamasından yanadır.

Bölge halkı ve sağduyulu aydınlarının talepleri Türklerle Kürtlerin birlikteliği ve eşit vatandaşlığı, eşit ve özgürlükçü bir anayasanın yapılması üzerinde yoğunlaşmaktadır. Kürt aydınları arasında güneydoğu vilayetlerinde demokrasiyi esas alan federatif bir yapının olmasını seslendirenler kadar, böyle bir yapının Türkiye'nin sosyolojisine uygun olmadığını, söz konusu talebi hayata geçirmenin büyük problemler ve felaketler getirebileceğini seslendirenler de vardır. Artık 1514'te Çaldıran savaşının yapıldığı dönemin şartlarıyla günümüzün şartlarının aynı olmadığı, ortak inanç, değerler ve kültürün esas alınması yanında demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü, eşitlik, adalet ve özgürlük gibi çağdaş ve evrensel değerlerin de problemlerin çözümünde devreye sokulmasının gereğine işaret edilmektedir. Milletini temel değerlerinden koparak emperyalist güçlerin dümen suyuna girenler istisna edildiğinde, Kürtlerin neredeyse hepsinin kendi coğrafyalarında barış içerisinde yaşamayı istedikleri anlaşılabilir bir durumdur.

Yaşadığımız coğrafyada kurucu unsur olarak Türklerin merkezi rol alıp öne çıkmış olması, çoğulculuğun ve onun parametrelerinin hayata geçirilmesinin önünde bir engel olarak da görülmemelidir. Ancak söz konusu taleplere yönelik projeler geliştirilip hayata geçirilirken, ülkenin bağımsızlığının, birlik ve beraberliğinin zarar görmemesi, devletin zaafa uğratılmaması esastır. Bunun gerçekleştirilmesinin yolu, milleti meydana getiren unsurların samimiyetinden, beraber yaşama bilinci ve kardeşliğinden geçmektedir. Terörle yok edilmek istenen şey, ortak bir inanç, tarihe ve kültüre sahip farklı etnik yapıların bir arada oluşturduğu Türkiye halkının millet ruhudur, beraber yaşama bilincidir.

Sürecin Önemi

III. BÖLÜM

SÜRECİN ÖNEMİ

Varlığını sürdürmek isteyen, gerek bölgesinde gerekse dünyada saygın bir ülke olmak isteyen Türkiye'nin kendi iç problemlerini çözmesi mutlak zaruret konumundadır. Bu problemlerin en önemlilerinden birisinin de etnik ve mezhepsel ayrıştırma adına karşılaştığımız problemler olduğu kuşkusuzdur. Asırlarca birbirinin boğazını sıkıyan Avrupa ülkeleri, AB çatısı altında 28 ülke halinde birleşerek Hristiyan birliğine doğru giderken, Orta Doğu'daki parçalanmışlık, Müslüman'ın Müslüman'ı kırdığı kavga ortamı, akıllara ziyan bir durumdur. Gelişip zenginleşme ve refaha ulaşma, güven içinde birlikte yaşama kültürü, paylaşmayı ve ortaklığı gerektirmektedir. Ayrılık ve kavga, beraberinde güçsüzlüğü, zayıflamayı ve küçülmeyi getirir. Doğuyu sömürge haline getirmek isteyenlerin batıda birlik oluşturma yönüne gittiklerini, doğuda ayrılıkçılık politikalarını devreye koyduklarını artık görmek gerekmektedir.

Etnik milliyetçilik istismarının zeminini ortadan kaldırma yönünde atılacak adımlar, coğrafyamızın marmur, İnsanımızın huzurlu ve mutlu olmasını, zenginliğin insanımıza geri dönmesini sağlayacaktır. Açık olarak görülmektedir ki Türkiye, kendisi ve bölge üzerinde oynanan bu küresel oyunu bozmadığı sürece, bırakın bölge ve dünyada saygınlığı olan bir ülke olmayı, birliğini ve sınırlarını bile korumakta zorlanacaktır. Eğer başarılabilirse, bu süreçte alınacak olumlu bir sonucun hem Türkiye'nin hem bölgenin ve İslam Dünyasının hem de dünyanın geleceğinde önemli bir kilometre taşı olacağı kuşkusuzdur. Böyle bir durum, Türkiye'nin ve İslam Dünyasının yeniden yükselişe geçmesinde önemli bir kilometre taşı olabileceği gibi, bölge ve İslam dünyasına dönük küresel yıkım projelerinin de akamete uğramasına giden sürecin başlangıcı olacaktır. Sağlanacak olumlu sonuç, bu bölgeyle ve bizimle hesabı olan tüm çevrelerin bozmak için olağan üstü çaba gösterdiği bin yıldır süregelen Tür-Kürt ittifakını ve bütünleşmesini iyice perçinleyecektir.

Çözüm Sürecinin
Sabote Edilmesi ile
Neyin Hedeflendiği

IV BÖLÜM

ÇÖZÜM SÜRECİNİN SABOTE EDİLMESİ İLE NEYİN HEDEFLENDİĞİ

Kürt kimliğinin tanınması, kültürün ve dilin yaşatılması, demokrasi, çoğulculuk ve özgürlüklerin geliştirilmesi ve Güneydoğu'ya yatırımlar konusunda AK Parti hükümetleri tarafından 2000'li yılların sonlarından itibaren devasa adımların atılmış olduğu herkesin malumudur. Cumhuriyet tarihi boyunca AK Parti hükümeti dışında hiçbir hükümet Kürt meselesini siyasi yollarla çözüme iradesi gösterememiş, bu iradeyi AKP göstermiştir. Şüphesiz eşit vatandaşlık zemininde Kürt kimliğinin, dilinin ve kültürünün tanınmasına yönelik olarak AKP'nin iyi niyete dayalı olarak yaptığı girişimler, cumhuriyet tarihi boyunca atılmış en büyük adım olmuştur. Bu adım atılırken, İç Anadolu ve diğer bölgelerde olmayan projeler Güneydoğu'da gerçekleştirilmeye çalışılmış, büyük kaynaklar bu bölgeye akıtılmış, önemli yatırımlar yapılmıştır. Devlet bu programla 80 yıllık yaraları sarma yolunda önemli adımlar atmıştır. Bu tedavi süreci o kadar da kolay değildir. Elbette sorunun çözümü yönünde bundan sonra da atılması gereken adımlar atılmak durumundadır. Yaranın tedavisi yarım bırakılmamalı, sürece ara verilmeden bu yara tamamen tedavi edilmelidir. Devlet bu süreci başlatırken, halkı ile beraber kendi varlığı, birliği ve bekası için başlatmış olup, bu konuda devletin muhatabı dış mihrakların maşası haline gelmiş birtakım örgütler değil, doğrudan doğruya halkın kendisi olmak durumundadır. Çünkü söz konusu mihraklar başından beri çözüme karşı olmuşlar ve olacaklardır. Emperyalizmin maşalarını, onların siyasi sözcülerini muhatap alarak müspet bir yere varmak mümkün görünmemektedir. Nitekim Çözüm Süreci ile bağlantılı olarak yaklaşık son üç yıl içerisinde yaşananlar, söz konusu süreç devam ederken problemlerin çözümü noktasında doğrudan halkın muhatap alınması yerine terör örgütünün ve onun siyasi temsilcilerinin muhatap

alınmış olmasının, söz konusu süreçte devlet otoritesi ve güvenlik konusunun birbirine karıştırılmış olmasının yanlışlığını ortaya koymuştur.

Nitekim Çözüm Süreci, sürece karşı olup terör ve çatışma ortamından beslenen iç ve dış mihraklarca sabote edilmiştir. Sürecin getirdiği kolaylıklar ve özgür ortam, dağdan talimatlı silahlanma, şehirler, kasabalar ve köylerde baskı ve zorbalıkla hâkimiyet kurma, çukur ve hendek stratejisi için hazırlık yapma amacına matuf olarak istismar edilmiştir. Kobani bahane edilerek gerçekleştirilen 6-7 Ekim olayları, bu olayların gerisinde duran güçlerin ve onların siyasi temsilcilerinin gerçek niyetlerini ortaya koymuştur. Kobani olayları ile emellerine ulaşamayanlar, takip eden dönemde süreci sona erdirmek için yaptıkları girişimlerle, sergiledikleri provokatif eylemleriyle, dağdan talimatlı hendek ve terör siyasetleriyle ülkeyi yeniden bir kargaşa ortamına sürüklemek istemişlerdir. Kürt konusu istismar edilerek, Kürtlerin de aleyhine olacak şekilde coğrafyamız üzerinde yeni haritalar çizmek isteyenlerin planları hayata geçirilmek istenmiştir.

2015 Temmuz'dan itibaren örgütün silahlı mücadele ve terör stratejisini uygulamasıyla süreçte yeni bir döneme girilmiş, ülkede bir savaş ve çatışma atmosferi yaratılmıştır. Suriye ve Irak'ta ortaya çıkan durumlar da gerisinde global aktörlerin yer aldığı bu savaşın bir parçası, Örgüt ve onun siyasi uzantısı, devletin kendilerine verdiği fırsatı istismar ederek silahlı mücadele yolunu seçmiş, Suriye modelini, bu modelin sokak savaşları, fiili egemenlik arayışı gibi araçlarını Türkiye'ye taşımak istemiştir. Bunu yaparken iç çatışma ve kargaşa ortamı üzerinden kendisine alan açma stratejisini uygulamıştır. Suriye'de IŞİD'e karşı ABD-PYD işbirliği, ABD ve Avrupa'nın desteği yanında Rusya'nın da örgüte destek vermesi, Türkiye'nin haklı taleplerinin göz ardı edilmesi, örgütün lehine gelişen unsurlar olmuştur.

Son iki yılda yapılanların Kürt halkının meseleleriyle uzaktan yakından hiçbir alakasının olmadığı, PKK vb. terör örgütlerinin Türkiye, Suriye ve Irak'ın da içerisinde olduğu bölgede ABD ve onunla işbirliği içerisinde hareket eden emperyalist güçlerin paralı askerliğine soyundukları, Siyonist ve

Haçlı ittifakının safında oldukları artık iyice açığa çıkmıştır. Ankara garında ve Sultanahmet'te yüzlerce insanın ölümüne sebep olan patlamaların, Güneyde şehir ve kasabalarda kazılan hendeklerin, ülkemize karşı kullanılmak için depolanan silahların da arkasında Türkiye düşmanı küresel aktörlerin olduğu gün gibi aşikâr! İplerin uçlarını ellerinde tutanlar, amaçlarına ulaşmak için bütün terör örgütlerini birbiriyle koordinasyon içerisinde eşzamanlı olarak harekete geçirebiliyorlar. Suriye ve Irak merkezli DAIŞ (IŞİD), PKK, PYD vb. örgütlerin yaptıkları da, dini gözüken bir cemaat yapılanmasının devreye sokulmasıyla 15 Temmuz'da ABD güdümünde sahnelenen darbe girişimi ve milletin kurşunlanması da bu koordinasyonun bir parçasıdır. Yine AB'nin ülkemize karşı açıkça tavır almış olması, Almanya ve Hollanda yönetimlerinin Türkiye karşıtı siyaset izlemeleri de bu bağlamda değerlendirilmelidir.

Emperyalizme gönüllü asker olanların Müslümanlıkla, bu milletin değerleriyle, maslahatlarıyla ve geleceği ile hiçbir bağlantılarının olmadığı bilinmektedir. Yaşananlar, bütün bu olayların Türkiye'yi kuşatarak İslam dünyasını teslim almayı hedefleyen global bir politika ve stratejinin parçası olduğunu açıkça göstermektedir. Terörün üstesinden gelinmesi, fotoğrafın bir bütün olarak görülüp değerlendirilmesini, ülkemizde ve İslam coğrafyasında birliktelik ve kardeşlik şuurunun güçlendirilmesini gerektirmektedir. Geline nokta, teröre karışan örgütlerin muhatap alınmasıyla terörün üstesinden gelinemeyeceğini açıkça göstermiştir. Çünkü söz konusu örgütlerin kendi iradeleriyle hareket etmedikleri, bir yerlerden yardım ve direktifler alarak mobilize edildikleri açıkça görülmektedir. Bölgede uluslararası güçlerin hedeflerinin bilinmesi, plan ve projelerinin çok iyi analiz edilerek küresel aktörlerin bölgeyi coğrafyayı bölüp parçalamaya yönelik stratejilerinin boşa çıkarılması gerekmektedir. Siyonist-Haçlı ittifakının yürütücüsü aktörlerin hedefinde topyekûn ülkemiz ve İslam dünyası vardır. Birinci Dünya Harbinin galip aktörleri, bugün de sahnedeki yerlerini almışlardır.

Terör probleminin çözülmesi, içeride milli birlik ve beraberlik bilincinin sağlam ve güçlü tutulmasının yanında, büyük ölçüde Suriye ve Irak'taki dengelerin yerine oturmasıyla, istikrarın sağlanmasıyla, ABD, İngiltere, Rusya ve İran gibi dış güçlerin hâkimiyet mücadelesinin bölgenin lehine olacak şekilde sonuçlanmasıyla doğrudan bağlantılı gözükmektedir. Bu bağlamda Türk ordusunun IŞİD'le mücadele için Özgür Suriye Ordusu üzerinden Suriye ve Irak'a müdahale ederek bölgede etkin bir güç olarak ortaya çıkması terör örgütlerinin hareket alanının daralmasına neden olmuştur. Türkiye'nin Irak ve Suriye'nin toprak bütünlüğüne vurgu yapması, bu ülkelerde kalıcı olmadığını deklere etmesi, bölgedeki dengeleri, hassasiyetleri ve kırmızı çizgileri gözeterek gücünü belirli limitler içerisinde mobilize etmesi, göçmenlerin tekrar yurtlarına ve evlerine dönmelerine matuf iyi niyetli ve yapıcı çabalar içerisinde girmesi şüphesiz Türkiye'nin masadaki elini güçlendirmiştir. Türkiye'nin bütün bu çabalarında hak, hukuk ve meşruiyet sınırları içerisinde hareket etmesi; ister etnik, ister ideolojik, ister dini ve mezhebi kaynağı ne olursa olsun, nereden gelirse gelsin terörün her çeşidinin karşısında olduğunu uluslararası camiaya ilan etmesi, kendisine yönelik yanlış algıların önüne geçilmesi ve eylemlerinde haklılık kazanması açısından önemlidir.

ÖNERİLER

V BÖLÜM

ÖNERİLER

Sürecin Sürecin geldiği noktada uzun ve kısa vadede izlenecek birbirinden bağımsız ve kopuk olmayan siyasetler ve yapılması gerekenler vardır:

UZUN VADELİ ÖNERİLER

Türkiye, uzun vadede kendisini var eden temel değerlere dönerek, Selçuklu ve Osmanlı ruhunu dirilterek, etnik ve mezhebi farklılıklara rağmen inananları birbiriyle kardeş kılarak var olabilir.

Türkiye, hakları koruyarak, ahlaki çerçevede özgürlükleri artırarak, içeride ve dışarıda uzlaşma ve barış kültürünü ikame ederek, yanlışlıklarla mücadelede meşruiyet çizgisini takip ederek küresel aktörlerin ülkemize ve coğrafyamıza yönelik plan ve stratejilerini boşa çıkarabilir. Bu doğrultuda insanımızın yeniden inşa edilmesi gerekmektedir. Bu projenin siyasi ayağı olduğu kadar, eğitim, hukuk, inanç ve din ayağı da vardır ve önemlidir. Terör örgütlerine malzeme haline getirilen gençlerin bizi millet yapan, birlik, beraberlik ve kardeşliğimizin özünü oluşturan ruh ve manevi değerlerden ne kadar uzak oldukları herkesin malumudur. Son yüz yıldır ülkemizi ve insanımızı laikleştirip temel değerlerinden, kendi kültür ve medeniyet tasavvurundan uzaklaştırmayı hedefleyen politika ve projeler terör dâhil bugün milletçe yaşamakta olduğumuz birçok problemin ana nedenlerinden birini oluşturmaktadır.

Buna ilaveten etnik milliyetçilik ve mezhepçilik üzerinden yapılan ötekileştirmelerin, din kardeşini tekfir eden, farklı olanı düşman olarak gören yanlış din algısı ve yorumlarının, tarikat ve cemaat

önderlerine mutlak bağlılığı ve itaati esas alan, bireysel irade ve düşüncüyü bloke eden oluşumların küresel emperyalistlerin ekmeğine yağ çaldığı anlaşılmış olmalıdır! Bütün bunlara karşı mücadelede güvenliği zaafa uğratmaksızın hukukun üstünlüğünün, demokratik değerlerin ve adaletin gözetilmesi; milletin doğru bir şekilde bilgilendirilmesi, toplumu kutuplaştıracak söylem ve eylemlerden kaçınılması, milli birlik-beraberlik şuurunu ve uzlaşma kültürünü artırıcı programların geliştirilmesi önem arz etmektedir.

ORTA VE KISA VADELİ ÖNERİLER

Türkiye halkı Türkü, Kürdü, Arap'ı Çerkez'i ve Laz'ıyla; Sünni, Şii ve Alevi'siyle Ortadoğu ve ülkemiz hakkında oynanmak istenen oyunların farkında olmak, küresel aktörlerin ülkemiz ve topraklarımızı aleyhindeki planlarını boşa çıkarmak durumundadır. Bu bilincin kazandırılması noktasında başta siyaset ve strateji kurumlarına, ilköğretimden üniversitelere kadar bütün eğitim kurumlarına, Diyanet'e ve medya organlarına büyük sorumluluklar düşmektedir. Türkiye tarihi tecrübesinden, inanç, kültür ve değerlerinin temel referanslarından,engin medeniyet tasavvurundan aldığı ilhamla temel hak ve hürriyetlerin korunup geliştirildiği, yönetim de adalet, eşitlik ve hukukun esas alındığı, demokratikleşme yönünde ileri adımların atıldığı, insani ve ahlaki değerlerin geliştirildiği örnek ülke olmak durumundadır.

Kur'an ve sahih sünnete dayalı inanç, ahlak ve hukuk değerlerini, marifet ve irfanla yoğrulan ilmi geleneği, tefekkür ve felsefi derinliği, İslam estetiği ve sanatını, tolerans ve hoşgörüsünü süzerek bir potada eriten, insanlığın evrensel tecrübelerine de açık bir eğitim modeli oluşturulmalı, insanımız yeniden inşa edilmelidir.

Hiç şüphesiz adına barış süreci veya milli birlik ve kardeşlik süreci de denen bu sürecin Türkiye'nin, Türkiye'de yaşamakta olan bütün toplum kesimlerinin ve vatandaşların çıkarlarına uygun şekilde sonuçlanması herkesin arzusudur. Makul çözümün aslında kendi çıkarlarına uygun olduğu

gerçeğini bir kısım ayrılıkçı hevesler peşinde koşan çevrelerin, en önemlisi de, Kürt nüfus çoğunluğunun anlamasını sağlamak, ileride daha sağlıklı gelişmelerin önünün açılması için önemlidir. Yapılması gereken, demokrasinin, ahlaki değerlerin, doğruluk ve adaletin egemen olduğu şeffaf bir ülke yönetiminin, bölgeler arası ekonomik dengesizliğin kaldırıldığı bir ekonomik gelişmişlik düzeyinin sağlanması, eğitim ve kültürel hakların ikamesinin önündeki engellerin kaldırılmasıdır. Yani kısaca birlik içinde çoğunluğun korunmasıdır.

Etnik kimlik olarak dil üzerinde baskı yapılmamalı, Kürtçenin devlet okullarında ve özel okullarda öğretilmesi ve konuşulması teşvik edilip desteklenmeli, ancak bizleri birleştiren ve anlaştıran en önemli unsurlardan birisi olan Türkçe'nin resmi dil olarak korunmasına önem verilmelidir. Buna ilaveten Türkçe, Osmanlıca ve Kürtçeyi de içine alacak şekilde ortak bir sözlük geliştirilmelidir. Yani, yeni Türkiye için yeni bir imparatorluk dili geliştirilmelidir. Farklı dil ve lehçelerin öğretilmesine yönelik eğitimin önünün açılması, özel eğitim imkanlarının geliştirilmesi, her etnik kökene bağlı kişi veya grubun kendi dilini, kültürünü ve değerlerini koruma ve geliştirmesini kolaylaştırıcı tedbirlerin alınması çözüme giden yolda akılcı ve sağlıklı bir yol olarak düşünülebilir.

Anadilde eğitime konu olması aynı şeyler değildir. Bir ülkede farklı anadillerle eğitim talebi, etnik milliyetçiliğe dayalı terör yanlısı ayrılıkçı siyaset ve ideolojinin inisiyatifinde ortaya çıkan bir talepse, buna ihtiyatlı yaklaşmak gerekir. Söz konusu talep iyi niyetlerle yapılıyorsa, böyle bir uygulamanın dünyada kabul edilebilir başarılı bir örneği var mıdır? Araştırmak gerekir. Örneği varsa nerede gerçekleşmiş, hangi sonuçları beraberinde getirmiştir? Anadilde eğitim talebini gündeme getirenlerin bunları dikkatlice değerlendirmeleri, örneği olan, kabul edilebilir, makul, uygulanabilir, yapıcı projelerle ortaya çıkmaları gerekir. Yani kimliğin, dilin ve kültürün tanınmasına yönelik talepleri gündeme getirenlerin, bütün bir Türkiye halkının eğilimine ve ortak talebine uygun olarak birlik ve beraberlikten yana iyi niyete dayalı bir tavır ortaya koymaları, işi sürüncemeye sokmadan makul, tutarlı, uygulanabilir ve yapıcı teklifler getirmeleri önemlidir. Getirilen veya getirilecek

makul tekliflerin yasalaştırılması ve hayata geçirilmesi için gerekli adımların ivedilikle atılması bu zeminde gerçekleşebilir.

Temel hak ve hürriyetlerin korunması, hukukun üstünlüğü, çoğulculuk ve demokratikleşme yolunda atılacak adımlarla, teröre karşı mücadele stratejisini birbirine karıştırmamak gerekmektedir. Geçmişte yaşanan tecrübeler, çoğunluk olarak ülkemizin Güneydoğu bölgesinde yaşayan Kürt kökenli vatandaşların yaşadıkları birtakım problemlerin çözümü ve haklı taleplerinin gündeme getirilip karşılanması noktasında doğrudan onların muhatap alınmasının daha doğru olacağını göstermiştir. Buna matuf olarak devletin, özellikle bölgedeki terör ve şiddet karşıtı sivil toplum örgütleriyle görüşmeler ve istişare toplantıları yapması, onların haklı taleplerini dinlemesi ve bu faaliyetin devamlılık arz etmesi önemlidir. Bu noktada ulusalcılık temel siyaset olmaktan çıkarılmalı, Malazgirt vb. tarihimize gerçekleştirilen ittifaklarda olduğu gibi özgün kimlikler, yerel dil ve kültürler inkar edilmeksizin çoğulcu bir anlayışla evrensel İslam değerleri öne alınmalıdır. Sürecin başarısı için, ayrıştırıcı ve farklılığı öne çıkarıcı söylem ve uygulamaların terk edilmesi zorunludur.

Yerel yönetimlerin güçlendirilmesine matuf hukuki düzenlemelere gelince, bu düzenlemelerin devletin üniter yapısına, ülkenin birlik ve beraberliğine zarar vermeyecek şekilde ikame edilmesi önemlidir. Yerel yönetimleri güçlendirme adına ülke içerisinde belirli bir bölgede devlet iradesinden bağımsız, rnilitarist, baskıcı, ideolojik ve totaliter bir yapılanmaya izin verilmesi doğru olmaz. Buna tevessül edenleri caydırmaya yönelik yasal tedbirlerin alınması gerekir.

Sürece dış müdahaleye müsaade edilmemelidir. Terör problemin arkasında bulunan güçlerin, onu ortadan kaldırma konusunda bize yardımcı olacaklarını düşünmek en basit tabiriyle safdillik olur. Oslo görüşmesi sonrası meydana gelen gelişmeler bunun tipik bir örneğidir. Aslında Suriye ve Irak'ta güvenli bölgeler oluşmadan, global aktörlerin bu coğrafya üzerindeki oyunları boşa çıkarılmadan silahlı örgütlerin silahlarını bırakacağını, terörün tamamen sona ereceğini düşünmek gerçekçi olmaz. Çünkü İslam coğrafyasını parçalamak isteyenlerin terörün her çeşidini bir silah olarak kullandıkları herkesin malumudur. Özellikle Türkiye, global aktörlerin plan ve stratejilerini hayata geçirmeleri için terörle meşgul edilerek zayıflatılmaya, Suriye ve Irak'taki gelişmelerin dışında tutulmaya çalışılmaktadır. Türkiye'nin bölgedeki hassas dengeleri gözeterek, oraya müdahale eden ABD, İngiltere, Rusya ve İran gibi devletlerin çıkar ilişkilerini, hedeflerini, ittifak ve ayrılma noktalarını iyi analiz ederek strateji ve taktikler geliştirmesi önemlidir. Suriye ve Irak'ta sular durulmadan ülkemizdeki terörün tamamen sona erdirilmesi zor gözüktüyor. ABD'nin Suriye'de sözde IŞİD'e karşı PYD'yi silahlandırarak izlediği stratejinin hedefinde Suriye'nin parçalanması, bölgenin ülkemizi de tehdit edecek şekilde istikrarsızlaştırılması olduğu anlaşılabilir durumdadır. "Terör destekçisi" ilan edilerek Katar'a ambargo uygulanmasının hedefinde de ülkemizin kuşatılması vardır. Bu politika ve stratejinin, bölgedeki terör örgütlerinin ekmeğine yağ çaldığı artık bilinmektedir. ABD ve Batılı müttefiklerinin IŞİD'e karşı mücadelelerinde ne kadar samimi olup olmadıkları da sorgulanır hale gelmiştir. DAES'i bahane ederek Suriye'ye müdahale edenler, Araka'nda Budistler tarafından Müslümanlara karşı işlenen cinayet ve katliamlara müdahale etmek şöyle dursun, görmek bile istemiyorlar.

Daha önce Irak'ta izlenen strateji şimdi Suriye'de icra edilmeye çalışılıyor. Bunun karşısında Türkiye'nin yakın komşularıyla, İslam ülkeleriyle, Avrasya, İran, Rusya ve Çin ile bağlarını güçlü tutması, ittifaklar kurması önem kazanmaktadır. Ancak izlenecek bu siyasette, Rusya, İran ve Çin gibi ülkele-

rin reel politika üzerinden hareket etmekte olduklarının, milli çıkarlarını her şeyin üzerinde tutmakta olduklarının farkında olmak gerekir. Bu ülkelerin yönetimlerinin ülkemiz ve bölge ülkeleriyle, yine birbirleri arasında ve ABD ve Batılı ülkelerle olan ilişki ve ittifaklarının bir bütün olarak ele alınıp değerlendirilmesi gerekir. Aynı şekilde ülkemiz açısından Kuzey Irak'taki Barzani yönetimiyle ve Irak hükümetiyle olan ilişkilerin de dengede götürülmesi önem arz etmektedir. Orta Doğu'da, Irak ve Suriye'de izlenecek siyasetler kişi eksenli değil, ilke ve prensip eksenli olmak durumundadır. Problem oluşturabilecek konuların çözümü noktasında etnik milliyetçi dünya görüşünden hareket edilmemesi, ırkçı, dışlayıcı ve çatışmacı söylemlerden kaçınılması, konuların bölge ülkeleriyle müzakere edilerek birlikte hareket edilmesi uygun bir yöntem olabilir. Yine Türkiye'nin, Almanya ve Hollanda gibi ülkelerin yönetimlerinin bütün menfi tavırlarına karşı AB ile olan ilişkilerini reel politika üzerinden geliştirilmesinde, siyasetin uluslararası kabul gören demokratik ve hukuk ilkeleri ve evrensel değerler üzerinden geliştirilmesinde faydalar vardır. AB'ye güvenilmemesi, ilişkilerin koparılacağı anlamına gelmez.

Bölgeye müdahale eden aktörler, bütün terör örgütlerini hem silah ve istihbarat desteği ile kontrolleri altında tutmaktalar, hem de istedikleri zaman onları senkronize olarak eyleme sürebilmektedirler. Bu noktada efendilerini bırakıp doğrudan terör örgütlerini muhatap almanın netice verici olmadığı da bir vakıdır. Söz konusu örgütlerin ve onların siyasi temsilcilerinin muhatap alınmasının her zaman provokasyonlara açık bir ortam oluşturacağı malumdur. Nitekim 6-7 Ekim olayları bunun tipik bir örneğidir. Örgüt militanlarının ve silahların yurt dışına çıkarılacağı ifade edilmesine rağmen bu vaat bir türlü yerine getirilmemiş; aksine şehirlerde, kasaba ve köylerde hendekler ve çukurlar kazılmış, silah yığınağı yapılmış, her tarafa bomba düzenekleri yerleştirilmiştir.

Devletin teröre karşı verdiği mücadelede tavizsiz olması şarttır. Güneydoğu'daki Kürt nüfusun yoğun olduğu bölgelerde, örgüt tarafından yol kesme, haraç toplama, oy kullanmayı engelleme gibi her türlü hukuk dışı eylemlere müsaade edilmemeli, devlet otoritesi sağlanmalıdır. Devlet otoritesinin kendini hissettirmedeği yerlerde terörün parçası veya destekçisi olma durumunda kalanları suçlu görmek aldatıcı olabilir. Halkı birtakım örgütlerin pençesine bırakmak asıl suç olarak görülmelidir. Mikrofonu halka tutan çalışmaların ve araştırmaların artması, halkın doğrudan muhatap alınması, bölgede birlik ve kardeşlik ruhunu esas alan sivil toplum kuruluşlarının teşviki ve güçlendirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Terör örgütünün çukur ve hendekler kazma, sağa sola bombalı düzenekler yerleştirme gibi faaliyetleri sonucunda ne yazık ki birçok can kaybı meydana geldiği gibi, bu işlerin yapıldığı yerler büyük bir tahribat görmüştür. Devletin tahrip olan, oturulmaz hale gelen yerleşim bölgelerini tekrar imar etmesi önemli olmakla beraber, terör örgütünün bu iş üzerinden de propaganda yaparak, evleri tahrip olanlara bu yenilenmenin kendi sayelerinde olduğu, eğer devlete karşı silahlı mücadele ve terör eylemleri olmazsa, devletin Güneydoğu'ya yatırım yapmayacağı şeklindeki propagandası boşa çıkarılmalıdır. Bu bağlamda özellikle İktidar partisindeki Güneydoğu kökenli milletvekillerinin devamlı olarak kendi bölgelerinde olmaları, örgütün propagandalarını boşa çıkaracak mekanizmaları oluşturup harekete geçirmeleri, teröre karşı olan insanlara, siyasetçilere, bürokratlara, güvenlik güçlerine ve sivil toplum örgütlerine güven vermeleri, daha köklü ve yaygın teşkilatlandırma faaliyetleri yapmaları önemlidir. Bu yapılanların, Siyonistlerin de destek vermesiyle Türk Kürt ayrımı yapmadan ülkemize yönelik emperyalist bir sefer olduğu bütün bir topluma sürekli olarak anlatılmalı, örgütlerin halk tabanında zemin bulmasının önü kesilmelidir.